

RTU studiju kurss "Arhitektūras kompozīcija"

01T00 Arhitektūras un dizaina institūts

Vispārējā informācija

Kods	AD0077
Nosaukums	Arhitektūras kompozīcija
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Sandra Treija - Doktors, Profesors
Mācībspēks	Sandra Levāne - Docētājs Alisa Koroļova - Doktors, Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 2.0 kredītpunkti, 3.0 EKPS kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kompozīcijas vispārējie paņēmieni un pamatprincipi - simetrija, asimetrija, ritms, kontrasts, analogija, krāsas, faktūras, materiāli u.c. Mākslinieciskās kompozīcijas nozīme vizuālo mākslu un telpveides radošajā procesā un mākslas darba psihoemocionālajā izteiksmē.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	1. Iegūt zināšanas par arhitektūras kompozīcijas pamatjēdzieniem, principiem un formveides paņēmieniem; 2. Apgūt prasmi veidot mākslinieciski pārliecinošas un izteismīgas arhitektoniskas kompozīcijas, apzināti lietojot formveides pamatprincipus un paņēmienus; 3. Apgūt spēju turpmāk lietot šīs zināšanas un prasmes arhitektūras projektēšanas nodarbībās.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1."Dialogs ar materiālu" - telpiska forma brīvi izvēlēta materiālā, mērogs un izmērs nav reglamentēti; 2.Telpiska kompozīcija, kurā jāizmanto ritms, kontrasts vai analogija. Dota nosacīta vides situācija. Makets uz 30x30 cm lielas pamatnes, cilvēks kā mēroga elements; 3.Telpas kompozīcija. Dota 25m ² liela telpa, kurā jāatrisina „telpa – vieta” vienam cilvēkam. Makets M 1:25.
Literatūra	1.Laube E. Krāsu un formu loģika. – Rīga: Ekonomists, 1921. 2.Šusts V. Telpas uztvere un kompozīcija. – Rīga: Zvaigzne, 1979. 3.Ching Francis D.K. Architecture: form, space and order. – N York: Van Nostrand Reinhold Company, 1976. 4.Krier R. Architectural composition. – N York: Rizzoli, 1988. 5.This-Evenson T. Archetypes in architecture. – Oxford Univ. press, Norwegian Univ. press, 1991. 6.Vitruvius. The ten books on architecture. – N York: Dover publications, Inc., 1960. 7.Wallschlagler Ch., Busic-Snygek C. Basic visual concepts and principles – Wm. C. Brown Publishers. 8.Ardalan N., Bakhtiar L. The sense of unity. – Chicago & London: The University press, 1979. 9.Lawlor R. Sacred geometry. – London: Thames and Hudson, 1982. 10.The principles of architecture, style and design. – Oxford: Phaidon Press Ltd., 1983. 11.Salvadori M. Why the buildings stand up. The strength of architecture. – N York & London: W. W. Norton & Company, 1989. 12.Samara, Timothy Design elements : a graphic style manual : understanding the rules and knowing when to break them / Timothy Samara. Gloucester, Massachusetts (ASV) : Rockport Publisher, c2007. 272 lpp. : il. ; 26 cm. ISBN 9781592532612 13. Makstutis, Geoffrey Design process in architecture : from concept to completion / Geoffrey Makstutis. London : Laurence King, 2018. 192 lpp. : ilustrācijas, tehniskie zīmējumi, 23 cm. ISBN 9781786271327 14. Pentak, Stephen Design basics / Stephen Pentak, David A. Lauer. 9th edition. Boston, MA : Cengage Learning, [2016]. xi, 308 lpp. : il. ; 28 cm. ISBN 9781285858227
Nepieciešamās priekšzināšanas	Priekšmeta apguvei 1. studiju semestrī nav nepieciešamas priekšzināšanas, bet pakāpeniski jāizmanto zināšanas, kuras paralēli arhitektūras kompozīcijai jāapgūst mācību priekšmetos Arhitektūras projektēšana, Tēlotāja ģeometrija un Zīmēšana I.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievads. Kompozīcija kā mākslinieciskās jaunrades daļa, tās saturs un būtība	6	6	0	0
Uztveres pamatprincipi un formas struktūra	2	2	0	0
Kompozīcijas pamatprincipi. Ritms. Analogija. Kontrasts	2	2	0	0
Formas uzbūves un vizuālie elementi. Punktteida, lineārie un plaknes elementi	2	2	0	0
Ģeometriskās pirmformas. Formu atvasināšana. Daļjuma un salikuma paņēmieni	2	2	0	0
Apjoms, formu sajūgumi. Vienkāršas un saliktas apjoma formas	2	2	0	0
Formas izteiksmes principi. Vizuālā dinamika, piesātinājums, iluzoritāte, mērogs	2	2	0	0
Formas daļu un veselā samērība, formas proporcijas. Klasiskā proporcionešana	2	2	0	0
Telpa. Arhitektoniskās telpas tipi, telpas īpašības, telpas uztveres nosacījumi	6	6	0	0
Materiāli arhitektūrā, to uztvere, tehniskās un dekoratīvās īpašības	4	4	0	0

Tektonika.Tektoniskās sistēmas, to vispārējais raksturojums. Velves, karkasi u.c.	8	8	0	0
Krāsa, tās uztvere un psihofizioloģiskā iedarbe. Krāsu salikumi	2	2	0	0
Kopā:	40	40	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēja atpazīt un definēt arhitektūras kompozīcijas pamataspektus, kā arī galvenos formveides principus un paņēmienus	Praktiskais darbs semestra laikā. Vērtēšanas kritēriji: darba atbilstība uzdotajai tēmai, kompozīcijas principiem, paņēmieniem un sakarībām
Spēja izprast kompozīcijas likumu būtību, to savstarpējo mijiedarbību un izpausmi arhitektūrā, kā arī spēt ieraudzīt to izpausmi cilvēka psihofizioloģiskās uztveres procesā	Praktiskais darbs semestra laikā. Vērtēšanas kritēriji: darba mākslinieciskā kvalitāte, izteiksmība, mākslinieciskās idejas uztveramība un oriģinalitāte
Spēja izmantot arhitektūras formveides un ekspresivitātes pamatprincipus mākslinieciski un tehniski augstvērtīgu arhitektonisku apjomu un telpisku kompozīciju veidošanā	Gala pārbaudījums – eksāmens. Novērtējums tiek veikts 10 baļļu sistēmā

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Regulāra darbu iesniegšana. Patstāvīgie darbi/majas darbi	20
Studiju projekta risinājumu oriģinalitāte, novitāte	30
Studiju projekta grafiska kvalitāte, atbilstība uzdevuma prasībām	30
Semestra projekta prezentācija - eksāmens	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	2.0	40.0	0.0	0.0		*	